

Egy ötrészes mini sorozat végéhez érkeztünk. Az elmúlt alkalmon azt jártuk körül, kik vagyunk, miért szolgálunk, hogyan vagyunk jelen a környezetünkben, mit jelent az összetartozás, és hogyan élhetünk Istentől kapott különbözőségünkkel és ajándékainkkal. Ma sorozatunk utolsó kérdése áll előttünk: mit jelent Jézust követni az alázatos szolgálat és a növekedés útján?

Textus: Mt 11, 28-30: „Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek. Vegyétek magatokra az én igámat, és tanuljátok meg tőlem, hogy szelíd vagyok és alázatos szívű, és megnyugvást találtok lelketeknek. Mert az én igám jó, és az én terhem könnyű.”

Kedves Testvérek!

Ma nagyon sokan szeretnének sikeresek lenni. Többre vinni, előre jutni, többet birtokolni, több élményt átélni, meghaladni az elődeinket, saját magunkat. Egy gyülekezetet is egyszerű lenne ennek mentén mérni: mennyire sikeres? Hányan látogatják, mennyire népszerűek a programjai, mennyien beszélnek róla, vagy milyen ütemben fejlődik? A másik végtel talán, amikor egy fogyóban lévő, zsugorodó közösség abban találja meg létezése értelmét, hogy hűség akar lenni és hűséggel vigyázni arra, amit Istentől kapott. A hűség természetesen alapvető bibliai érték. De a hűség nem azonos a változatlanlanság őrzésével vagy a talentum elásásával. A bibliai kép a gyülekezet életére a gyümölcstermés: nem sikeresnek kell lenni, nem is pusztán hűségesnek, hanem gyümölcstermőnek. A gyümölcstermés pedig csak úgy valósulhat meg, ha a szőlőtől maradunk, szoros kapcsolatban Jézussal, teljesen tőle függve és vele kapcsolódva. Arra hívlak most titeket, hogy folyamatosan a saját életünkre és a közösségünkre egyaránt keressük ennek az Igének az üzenetét, amit elkészített számunkra Isten.

Fontos látnunk az Ige kontextusát: mikor is hangzik el alapigénk. A Mt 11-ben Jézus szolgálatát értetlenség és elutasítás veszi körül: Keresztelő János kérdései (11,2–6), a nemzedék hitetlensége (11,16–19), a galileai városok megtérésének hiánya (11,20–24). Ezek után olvassuk a 25. versről ezt: *„Abban az időben így szólt Jézus: Magasztallak, Atyám, menny és föld Ura, mert elrejtetted ezeket a bölcsék és értelmesek elől, és felfedted az egyszerű embereknek. Igen, Atyám, mert így láttad jónak. Az én Atyám mindent átadott nekem, és senki sem ismeri a Fiút, csak az Atya, az Atyát sem ismeri senki, csak a Fiú, és az, akinek a Fiú akarja kijelenteni.”*

Úgy tűnik, az értetlenség mélyén önelégültség van: amikor az ember úgy gondolja, hogy nincs szüksége kijelentésre, mert saját bölcsességéből ismeri Istent. Az Atya viszont a kicsinyeknek jelenti ki magát: azoknak, akik gyermeki ráutaltsággal fogadják ajándékát. Az eredeti kifejezés ezt jelenti: a kicsinyeknek, a csecsemőknek. A bölcsékkel és értelmesekkel szemben azok érthetik meg Isten kijelentését, akik úgy fogadják, mint a kisgyermek: függőségük teljes tudatában s annak elfogadásával, hogy nem érthetnek meg mindent. Innen fordul rá Jézus a tanítványság esszenciájára: arra, hogy mi a lényeg?

1. „Jöjjetek énhozzám” – kapcsolat Krisztussal

Jézus magához hív. Annyiban tudunk tanítványok lenni, amennyiben hozzá megyünk. Folyamatosan, nem keresve más megoldást. Nagy szükségben, kis dolgokban is, megvallva ezzel is, hogy mindenben rá van szükségünk. Ez azt jelenti, hogy Jézus, a gondviselő Isten Fia hív magához, és maga is gondot visel ránk. Végso értelemben hozzá kell mennünk, mert azt a nyugalmat, amelyről itt beszél, senki más nem adhatja meg. Annyira evidens és olyan nehéz ez. Mert önállóak vagyunk, felnőttek és megtanultuk irányítani az életünket s vinni a dolgainkat. De ebben nagyon-nagyon el lehet fáradni. Az „akik megfáradtatok és meg vagytok terhelve” kifejezés ezt jelenti: fáradozók, kimerülten dolgozók. A megterheltek pedig egy passzív alak, vagyis olyanok, akikre terhet helyeztek. A háttérben valószínűleg nem pusztán fizikai vagy érzelmi fáradtság áll. Ide tartozhat a bűn és a lelkiismeret terhe, az élet általános nyomorúsága, illetve a vallásos teljesítménykényszer is. A fáradtsághoz valószínűleg sokan tudunk kapcsolódni. Ez itt nem a jóleső fáradtság a munka után, hanem annak a fáradtsága, hogy ebben a tempóban ezt az életet vinni, amit élünk, rendkívül fárasztó. És ráadásul a bűneinket is képesek vagyunk cipelni, úgy tenni, mintha nem lennének. A rendezetlen kapcsolatainkat, a megbékélés helyett a saját igazságunkat. Kálvin azt hangsúlyozza az Igénk kapcsán, hogy Krisztushoz azok jönnek igazán, akik felismerték saját nyomorúságukat, és már nem önmagukban keresik a megoldást. Gyere Jézushoz és ne cipeld tovább azt, ami az életed terhe. De, mint közösség is fel kell tennünk a kérdést: hol tartunk ezzel a fáradtsággal? Elfáradhat-e egyáltalán egy közösség? Azt gondolom, hogy igen. Egy közösség is elfáradhat. Ennek nem mindig megbízható mérése az, hogy egy-egy szolgálati területre nehéz embert találni, vagy hogy mi személyesen hogyan érezzük magunkat. A mélyebb kérdés ez: tudjuk-e még, hogy nem tarthatjuk meg magunkat? Megvalljuk-e közösen: nélkülöd nem megy, Jézus; nélkülöd nem tudunk gyümölcsöt teremni? Mít kínál hát Jézus a fáradtságunkra? Meglepő módon nem tehermentes életet, hanem egy másik igát.

2. „Vegyétek magatokra az én igámat” – engedelmisség és odaszánás

Nem mást kínál Jézus, mint teherhordást. „Hát ez igazán jó ötlet...!” – mondhatnád. Igát felvenni és szelidséget, alázatot találni. Próbáljuk megérteni ezt a képet: Jézus korában az iga két dolgot is jelenthetett: egyrészt egy kipárnázott káva, amire a vízfordó vödörket vetik fel. Ebben az esetben az erő, teherhordás képe van előttünk.

Másrészt jelenthette az iga a „közös igát”: két igavonó állat befogására alkalmas eszközt. Gyakran egy fiatal és egy öreg állatot fogtak be egyébként: a fiatal, ellenálló, lázadó jószágot az öreg bevonja a munkába, a teherhordás ritmusába s így válik hasznossá. Az iga a zsidó gondolkodásban a törvény vállalását, Isten uralmának elfogadását, és egy rabbi tanításához való csatlakozást jelentette. Mit akar hát itt mondani Jézus? Az Ő igáját felvenni azt jelenti, hogy elismerem őt Urannak, tanítványként hozzá kötöm magam, átadom neki az életem irányítását. Ez a kép elsődlegesen nem egy konkrét gyülekezeti szolgálatra, hanem a teljes tanítványi életre hív. A szolgálat ennek következménye. Megállít minket a képpel Jézus: mennyire látjuk magunkat így: igában lévő ember, aki Jézussal együtt hordja az igát? Mennyire látjuk, hogy mint közösség készek vagyunk Jézus igáját hordani? Követni őt és lemondani saját jó ötleteinkről, berögzöttségeinkről, meggyőződéseinkről, aktuális érzéseinkről? De lépünk tovább: mi történik az iga hordása közben?

3. „Tanuljátok meg tőlem” – alázatos tanítványság

„Tanuljátok meg tőlem” – mondja Jézus, azaz tanulási folyamat zajlik igahordás közben. Feltehetően hosszú és nehéz tanulás. A görög kifejezés a „tanuljátok tőlem”-re arra mutat rá, hogy a tanítványság nem csupán ismeretszerzés, hanem Jézus követése és jellemének elsajátítása. Nemcsak azt tanuljuk meg, mit tegyünk, hanem azt is, hogyan szolgáljunk. „Szelid és alázatos szívű vagyok” – mondja magáról Jézus. Ebben hív minket. Nem felülről mondja, hogy legyél alázatos, hanem ő maga alázatos és szelíd. Arra hív, hogy ebben is kövessük őt. Nézzük meg itt is a szavakat: a szelidség azt jelenti: nem önérvényesítő. Ez nem gyengeség, hanem Istennek alárendelt erő. Az alázatos szívű pedig az önmagát nem felmagasztaló. Az alázat semmiképpen sem kisebbségi érzés: Jézus tisztában van tekintélyével, azzal, hogy ő kicsoda és mit kapott Istentől mégis szelíd és alázatos. Talán pont ezért tud alázatos lenni. A bibliai alázat nem önmagunk értéktelenné tétele, hanem önmagunk Isten uralma alá helyezése. Jézus szavai: furcsák, meghökkentőek. Hasonlít ez a Hegyi beszédhez: Jézus azokat mondja boldognak, akiket a világ nem tart boldognak. Olyan útra hív, amely kívülről veszteségnek látszódhat, mégis ez vezet az életre. Tegyük fel a kérdést: mi választ el minket egyénileg az alázattól és a szelidségtől. Nem csak pár lépés, hogy összeszedve magunkat meg tudjuk ezt is valósítani, hanem szerintem fényévek. Egyszerűen nem megy. És ez nemcsak a látványosan nem alázatos emberekre vonatkozik, hanem az alázatoskodókra, a csendesekre is. Azért, mert nem tudjuk meggyógyítani a szívünket: csak Jézus tud megszabadítani és helyreállítani, hogy többé ne kelljen támadónak lenni, arrogánsnak vagy bosszúállónak, fájdalomból reagálnak.

Közösségként is meg kell állnunk bűnbánattal Jézus előtt és kimondani: nagyon el tudunk szállni magunktól. A szelidség és alázat sokszor hiányzik és helyette a lenézés és gőg van bennünk. Ezért nem tudjuk egymást különbnek tartani magunknál és igazán, mélyen szeretni. De hála legyen Istennek, győzött a megöletett Bárány: a kereszten azért szenvedett, hogy megváltson minket a bűneinkből és hazahozzon magához fényévnyi távolságból is.

Az ő kegyelméből ma hozzá csendesedhetünk, behajtva fejünket az Igába.

4. „Az én igám jó, és az én terhem könnyű”

Jézus ezt mondja, és minden okunk megvan rá, hogy higgyünk neki, mert ő maga ment előttünk az engedelmesség útján, egészen a kereszting. Az itt használt „jó” kifejezés jelentése: jó, kellemes. Azaz megfelelő. Nem kínzóeszköz, hanem alkalmas, élhető. A „könnyű” nem azt jelenti, hogy a tanítványság fájdalom- vagy áldozatmentes. Máté evangéliumában Jézus kereszthordozásra is hív (Mt 10,38; 16,24). Az iga azért „jó” és a teher azért „könnyű”, mert: Krisztus igája nem kegyetlen (mint az iga, amely alatt roskadozunk a bűneink, a megfelelési kényszerek és a körülmények miatt) és ne feledjük, hogy a tanítvány nem egyedül hordozza a terhet.

Befejezés

Drága Testvérek! Jézus hívása nem egy opció, hanem az egyetlen út. Egyenként és közösségként is. Mert felemészt a teher. Felemészt a meg nem nyugvás. Az értelmetlen igák alatt való roskadozás.

Jézus szava nem egy kedves invitálás, hogy melegeadjunk meg nála, pihenjünk kicsit, aztán tegyük, amit gondolunk, járjuk a saját utunkat. Az ő hívása olyan, mint a lekióban olvasott próféta szó. Az életet jelenti. Az egyetlen esélyt. „Álljatok az utakra, és nézzetek szét... azon járjatok, akkor nyugalmat találtok lelketeknek!” – mondja Jeremiás. (Jer 6, 16). Erre azt felelte a nép válasza ez volt: „Nem megyünk!”

Jézus hívása ma döntés elé állít: fogadjuk el azt az utat, amelyet ő mutat!

Jézus arra hív, hogy tényleg ő irányítson. A keresztyén szolgálat nem teherhalmozás, hanem tehercsere: az önmegváltás, öngazolás és önérvényesítés terhe helyett Krisztus jó igáját kapjuk.

Így lehet miénk az ígéret: „én megnyugvást adok nektek” és- „nyugalmat találtok lelketeknek”.

A lényeg, hogy nem mi ajánlunk fel először valamit Jézusnak, hanem ő hív magához, és ő ad nyugalmat. Az odaszánás válasz a kegyelemre. Az alázatos követés, az iga felvétele a kapcsolódás útja s a gyümölcstermés: egyénileg és gyülekezetként is. Nincs más út, nincs más opció. Gyertek hát, menjünk ma Jézushoz! Adjuk magunkat neki!

Ámen!

Thoma László